

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. 2 cèntims.
 Fòra de Palma » 2 1/2 »
 Números atrassats » 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent á sa flauta.

S' envian es números á domicili, tant á dins Ciutat com á ses Viles, pagant per adelantat á s' Administració (carré des Call n.º 10), 1 pesseta á conte de 16 números.

LA GENT INFLADA.

Hòmo de Déu, no 't pòts figurá lo que 'm rebenta aquesta gent que tot heu pòsa en vanidat.

M' embafa; no hi puch fé de més. Y al contrari, ¡si vésses es gust que hi pas de conexe y tractá gent franca y alegre, y natural, que no pretén de camés primes y heu diu tot axí com es!

Tú y jò, y tots es qui vivim dins sa societat de vuy en dia, tenim á cada instant ocasions d' observá y conexe aquests *tipos* ridículs y beneyts que 's pensan fé molta de retxa, y preténen que tothòm los vaja barret en ma y pèu enrera. Vertadés endiòts, s' estufan y s' estufan, sense que may los acudescan s' idèa de mirarse un pòch es pèus.

Repara lo que son casi tots ets hòmos. (De ses dònnes inflades, n' haurém rahó un altre dia.) Mentres fan es mostatge, cada un en es séu ram, se mostren amb tú obsequiosos y tractables: te saludan en trobarte, y parlan amb tú d' una manera que 't dexa satisfet. Però arriba es dia que los fan còsa, que s' umplen bé sa bossa, ò los dónan un pòch d' autoridat, y ¡adios mon! ja no parexen es matexos: s' empiulan més y se tiran per enrera, se refilan es mostatxos, pégan fòrt en terra amb so bastó, te miran de través per demunt s' espatlla; y en toparte amb ells, com qui 't fassan un favó de dirte bon dia ò bones tardes.

¡Mira que saben pòch lo que los té conte! Per aná bé, haurían de tení uys en es clotell, y veurían amb quina mescla de riayes y de desprèci los mira casi tothòm, totduna qu' han girat s' esquena.

No sé com no comprenen sa ventatge qu' hey ha d' essè hòmos franchs y tractables, més tòst que bagòts inflats de vanidat y de supèrbia.

Y lo milló de tot es que, de deù nòu, si los ho demanas, no saben de que s' inflan. Repareu bé, y veurás que casi tots son uns curts de gambals, que ma-

lehit tot es mèrit y tota s' importancia que pujan tení.

Jò no dich que s' hòmo no haja de prende, quant convé, un tò de gravetat formal: jò no pretench qu' uns amb sos altres, à escuses de franquesa, mos hajem de tractá comsevuya y à la descosida. ¡Res d' axò! Lo que jò dich es que masa ocasions se tròban, en qu' un hòmo necessariament ha de fé es sèrio, perque també el fassa ridículament en dia que s' en pòt escusá.

Qu' un jutje administrant justícia convèrsi pòch y fassa ceyes; ¡molt sant y molt hò! Qu' un majó de tròpa devant es regiment cridi fòrt y fassa veure que está rabiós, ¡no hey ha res que dí! Que un capellá no axéch ets uys d' en terra y parli seriament y à pòch à pòch, ¡*transeat!* Qu' un Retgidó ò tinent d' Alcalde, assegut à sa cadira de vellut, estiga dalt la Sala, durant sa sessió, més sèrio qu' el Pare Bestart, es una còsa que 's compren, perque es cas no es per à ménos... Però qu' un torra-pipes qualsevòl, parlant amb tú de còses de no res, ahontsevuya, dins ca-séua, ò per mitx des carré, ò en es Teatro, se don tanta importancia, amb aquell ayre de *som jò, som jò*,... ¡vaja! no ley perdon, y trob qu' es una arriesa y una manía sense tò ni sò ni clavellera-pòrta.

Si no ténen importancia, ¿à ne que vé donarsen tanta? Y si realment en ténen, haurían de pensá que més los ne concedirán, com manco s' en donarán à ells matexos.

D' aquests polls estufats, repara bé que n' hi ha de dues castes: uns s' estufan per pura vanidat; ets altres per conveniència.

Aquests derrés son es qui més fan riure. Veus, per exemple, un atlòt jove que comensa à homonetjá, qu' ha acabada depressa una carrera, que comensa à guañarse qualche dobberet, que fan més cas d' ell que no feyan quant era estudiant, que tracta devegades y s' acompanya amb gent distingida; y ¡naturalment! l' hòmo s' infla y no cap en pell. Si li convèrsas, farà com qui no sentirte, y ley haurás de dí dos pichs; si li donas maneta, farà una culadeta

enrera, y alsará molt es colso decantantlo des còs; si saluda atlòtes ò señores, allargará tot es bras amb so capell amb sa ma; si du guants, no 's descuidará de doblegá es dos dits d' es mitx y allargá ets altres dos, com qui fé banes.

Si qualche dia el tròbas devés la Sèu ò per entre es Mercat y es Born, fent ses passes curtes y espesses, saludel y no més te contestará ¡*buenas!* casi sense mirarte de cará. Llavò vé de fé qualche comanda à ca's General ò à ca's Governadó, y l' hòmo encare respira s' atmósfera elevada d' aquelles sales grans.

¡Y meém! ¡qu' ha de fé!... Veus, jò à n' aquest atlòt el disculp casi de tot. Ben mirat, ell veu qu' el mon judica pe' ses apariencies; que més considerat es aquell qui més tò se dona; que s' humildat y sa modèstia tothòm les pren per curtedat y pobresa de remeys: ell veu tot axò; veu que sa gran majoría d' hòmos preténen essè més de lo que son; veu que tots fan lo matex, copiantse uns à n' ets altres, just monèas; y compren que també li convé à ell fé sa monèa, ¡y fa lo que veu fé!

Altres vegades, s' inflat no es un au-cell de primera volada, sino un hòmo d' es comèrs, que té ca-séua dividit en dues parts: à dedalt, sales empaperades, quadros de barcos mal pintats y cortines amb molta colorayna; y à baix, un escritòri amb barrerons, fosch, humit, y que fá oló d' espicies y de caxes de sucre.

O devegades, un qui bravetja de descendent del rey Vámbol, que tot lo dia retrèu es séus rebesavis y conta lo que ells féren, (perque no té res séu pròpi que contá) y que demunt sa portalada de ca-séua hey té no sé es conte de lleons, drachs, sargentanes y altres animalons, entremesclats amb coronas, caps de mòro, castells y abrets de pedra de Santañy.

O sino, un *americá* de Mallorca, fuy de menestral, amb molta cadena de rellòtge, molt d' anell y molt de puro, que es dia que 's posa levita y *misto* parex un mal bolcat; y que no coneix que tant d' ayre de señoriu y s' *empaque* de millo-

nari que se dona, tant mateix no s'hi aferran demunt ell.

Y tots aquests (y d'altres que n'hi ha) pareix que s'provan à qui fa més bambolla. Lo que jò no comprench es còm ténen seriedat abastament per no esclafi de riure, es dia que s'contemplan un pòch de cap à pèus. Jò sospit que qualque vegada, en está tot sòls, que ningú los veu ni los sent, se deuen riure, ja que no d'ells matexos, de tants de *berinònis* que los fan còu-còu y devant ells doblegan s'espina fins en terra.

Aquesta turba de gent baxa y aduldora té bona part de culpa de tanta infladuria. No hey hauria tants d'idols, si no hey hagués tants d'encensadós.

Amb axò, no hey ha remey: cada hòmo fá es séus contes, y cadascú sab quin pa més l'assacia. Sempre m'en recordaré d'un amich que vatx tení, geperut, molt vivaratxo, y que de bot y boley se posá à pretení una atlòta molt lletja, molt desgarrada, molt curteta de front, però molt rica.

Un dia que sa conversa heu va dú, jò li feya es contes y li deya:

—Però, hòmo, ¿ja hey has pensat bé?

—¡Vaja si hey he pensat! (responia ell.)

—Però, ¿y no veus qu'es de lletja?

—¡Y que!

—Però, ¿y no veus qu'es de mal forjada?

—¡Pòch m'impòrta!

—Però, ¿no reparas lo tonta qu'es?

—¡M'en regal! Però es rica.

—Y essent rica y tot, axí còm es, ¿tròbas que't convé?

—¿Si'm convé, dius? Jò no vatx de blayures: jò lo que cerch ¿m'entens tú? (deya es méu amich *geperut*.) jò lo que cerch y'm convé, es viure *esquena dreta*.

Y ben mirat, tenia rahó.

D'hòmos còm ell, en aquest mon, ¿pensas tú que'n trobarás pòchs? No més un à cada passa.

GORIET.

ANIMALETS.

Si sa feyna no vos crida,
Y no sabeu qu'heu de fé
Veniu y vos mostraré
Una còsa devertida.

Asseysvos, sense fretura;
Y veuréu, d'assegudets,
Un esbart d'animalets
En forma de criatura.

Tots se dexarán senti
Cadascú en sa séua veu;
Y axí, qui son ells sabreu...
¡Callau, que ja son aquí!

Mirau es qui va devant:

—«Tothòm devant mí s'inclina:

Jò som cap de bandolina

Y no hey ha res que m'espant.

Sé molt, y en tot som condret;
No patesch de llengo curta:
Qui's vòl prová amb mí, ¡que surta!»
(—Veys?... aquest fá de *gallet*.)

—«Are per are som pòbre,
Y he de menjá des trabay
Perque el tio no's mòr may,
Y ja fa vint anys que sóbra.
Però en pich que fassa pell,
Còm que no té altre nebot,
Jò li seré hereu de tot.»
(—¡Que tall ves quin *estornell*!)

—«Som rich, y tench possessions;
Quant jò convèrs, tothòm calla;
Si vuy, es papé devalla,
Si vuy, pujan ses accions.
Ni à Cort, ni demunt es Moll,
Ningú m'empata sa vasa.»
(—¡Vaja! Si axò no es fé s'ase,
Consent que'm tayan es coll!)

¡Aquest qu'are vé, està gras!
—«Es méus Déus, son es bons tróssos:
Amb un diná d'aquells gróssos
No creuréu es gust que hi pas!
M'acabaria un llevant:
Y disfrut còm m'he atapit
Fins que m'ho tòch amb so dit!»
(—¡Aquest sí qu'es *elefant*!)

—«Tench vint anys, y som fadrina,
De tot parl', tot m'ho escolt;
M'atxacan que convèrs molt,
Però axò ja'm vé de nina.
Per féstes m'agrada corre,
Festetjá amb *pollo*s y amb *galls*,
Aná à tertulies y balls...»
(—'Xau passá aquesta *cotorra*.)

—«Jò'm regesch per lo que vetx,
Y may m'en vatx d'es méu cap,
M'arramb à n'aquell qui sab,
Y fé còm ell malavetx.
Si ell calla, jò call també,
Si ell crida, jò fas lulèa.»
(—Aquest nasqué per *monèa*;
Fá sempre lo que veu fé.)

—«Lola?...—¿Que mana, *mumay*?
—¿Que no veus En *Pancho*, blaya?
¡Feli una mitja riaya,
Sino, no't casarás may!
¡Cuana, componte es rissets!
¿No veus qu'ell te mira, *Cuana*?...»
(—¡Ara pega sa *milana*:
Anau alèrta, *pollets*!)

—«De dins ca-mèua no'm mòch,
Just no més surt horabaxa;
May he estat, ni à veure Raxa,
Ni à n'es Teatro, ni en llòch.
Més m'estim está tot sòl
Y axí ningú me fá es contes;
¡Amb tantes persones tontes
Còm hey ha!»—(¡Vaja un *mussòl*!)

Escoltau aquest parey:
—«¡Capellans! quina comparsa!
—Relligió! vaja una farsa!
—Sa ciència priva es creurehi.

—Ses dónes, ¡que falses son!
—¡Ja farás bé, si t'en guardas!»
(—Aquests dos *rates sayardes*
Bravetjan d'hòmos de mon.)

—«De *bolsista* inteligent
Sa fama à mí m'acredita:
¿Qui un *pagaré* necessita?
Jò'l fas à n'es nou per cent.
¡Comprau millons per fi d'añy!
Guañarà tothòm qui'm crega.»
(—Dali es dit, ves si mossega,
A n'aquest *cap-cirigañy*.)

—«Valent som; de *pinxo* fas,
Tavernetx, y bech, y juch,
Tir es guinavet, y duch
La Sanch pintada en es bras.
Es méu fòrt es mòure brega;
En posarmhi, ningú'm treu.»
(—Aquest es un *ca jueu*:
Lladra; però no mossega.)

—«Còm que tench sa bossa plena,
Y vést elegant y fi,
Ses dónes mòren per mí,
Y en tench, si'n vuy, à balquena.
Ja'm volian doná es vòt
Es méus amichs, l'añy passat,
Perque sortís Diputat
Y anás à Madrid.»—(¡*Endiòt*!)

S'esbart pareix que s'es fus:
Y per aquesta vegada,
Sa processó s'es trencada,
Y no vetx que'n véngan pus.
Si vos ha agradat goytá
En aquesta galanía,
Tornau veni un altre dia,
Y en veurém torná passá.
Encare'n quedan moltets
Per comparexe à sa festa:
¡Sabeu qu'es de llarga aquesta
Processó d'*animalets*!

MIRANIUS.

BANCHS Y CADIRES.

No fá 25 anys que ses grans cadires de *casa de señó* eran ses cadires de repòs. Bé es veritat qu'hey havia *sillons* amb respatla esculturada, amb barrerons y brassos tornetjats y coxí de borra forrat de pell morada; encare en quedan mòstres. Bé es veritat qu'hey havia cadires forrades de vellut verd ò vermey, amb claus daurats y flocadures; y no parlém d'es cadiram amb cul de bòva, ni des cordat amb cordellina de pauma, ni des banquillos, ni des bancals, ni de ses estormies; que tot axò s'usava per seu-rèhi.

Si mos remuntassem à temps de més enrera, diriam qu'à cases principals, es pedrissos eran ets assientos usuals y preferits. Particularment dins ets esplandits de ses finestres coronelles, hey havia un sitial ò dos, apòsta per descan-

sarhí; y à sa Llonja encara hey son es banchs de pedra correguts per lo redó; allà s'hi asseyen es comerciants, qu'en temps primé tenian ses anques y sa bossa més fòrta qu'es *bolsistes* qu'are se passetjan.

Sèure à una cadira de repòs, es nòm ja heu diu: era descansà à les totes, era es *non plus ultra* de sa comoditat.

Avuy en dia ses còses han mudat de sòl à rèl; no se coneix cadira més incòmoda ni més fòra de mòda que sa cadiròta de repòs. ¡Per paga té es pelatge *nèu!*

Primé, quant s'acostumava sèure, una cadira de repòs,... psi!... era acceptable per falta de millós; emperò ara, que en llòch de sèure jeym, se necessitavan altres mòbles, y s'han introduhit. Es banchs y es banquillos los hem convertits en *otomanes* y *sofás*, y ses cadires y es setials en *balancins*, *butaques* y *marqueses*.

Un filòsòf podria fé mil reflexions y comentaris sobre si de cada dia mos hi ajeym més, dins sa societat; emperò nòltros no més mos proposam fé comparacions de forma entre ses cadires des sigle passat y ses des present. Si comensam p'es *banchs* (qu'es lo qu'abunda més), veuréu qu'es banchs que à Mallorca fan avuy en dia, 'par que tengan sa virtut d'engegá à qui s'hi assèu.

Es nòltros fustés se pensan que just amb una pòst y quatre cames se pòt fé un mòble; y axò no es vè. Ni basta que li posin respatlé y que l'envernissin; no seño; un banch vòl molta d'eyma per essè acertat. ¿Qui es que no sèu bé en es cotxos de segona des ferro-carril? ¿Qui es que no llenega y cau des banchs modèrns qu'han fet per ses iglesies y per ses antessales de ses sociadats?

Anau à dalt la sala de Pollensa, anau à s'Esgrayeta, anau à ses possessions antigues, y veuréu uns banchs de forma apropiada, artística y còmoda per sèurehi persones. Y si en voleu veure, à la modèrna, de pòst y ferro prim, anau à ca mestre Domingo Fontyroig, carré d'ets Oms, y veureu còm amb molt pòchs doblés se pòden fé uns banchs que diuen: *seys y no frisseu*.

Tornem à ses cadires.

Pòchs son es mòbles d'una casa que hajin estat més modificats que ses cadires. Desde sa cadira que s'aplega en forma de gayato, fins à sa cadira-llit; desde sa cadira feta de verduchs y jonchs, fins à sa forjada de trinxes de ferro, ¡quantas formes ayroses ò estrambòtiques! ¡quants de materials baratos ò caríssims s'han emprat! Y totes se despatxan, perque s'esperit de novetat per una banda, y es mal gust per s'altra, despèrtan y encamorman la major part des compradós.

No volem dí que no se construescan cadires y banquillos, sillons y canapès de molt bòn gust y còmodes proporcions; per excepció en veym alguns

bòns exemplás. Però, lo ordinari, à Palma, es veure aquest moblatje lo més mal acertat que se puga imaginá. Y si nó, qu'heu digan es qui anant de visita s'han hagut de sèure en aquests *sofans* panxarruts, de tres jeps à sa respalla, si no han frissat de tayá caps, cansats de fé mil equilibris. Contaumho à mi, que 'm dech havè esquinsat dotze butxaques, enganxantlesme en es bañonets enrevoltats des brassos des *balancins enregillats*. Demanaune nòves à ses mamays que d'estiu, s'han assegudes en es sillons de ferro, de quin mòdo s'en han duyt ses esgrelles señades à s'esquena. Y aquesta falta de sentit comú, en sa manera de projectá aquests mòbles, sols se corretgiria prohibint s'introducció d'aquests àlbums de buròts francesos qu'es nòltros fusterets copian sense tò ni sò, y en sa sola mira de fé *mòbles no vists y molt vistosos*. Aquests menestralets ignoran que estauviant jornals, doblés y lleña, se podrian construhí cadires de forma més artística, més còmodes y sòlides, de lo que se figuran. Anàren uns quants anys à sa Acadèmia, y allà aprengueren de retxá papé, y de res més. No n'hi ha cap d'ells que s'haja assegut un pich demunt sa cadireta de ferro colat que solen dú ses segadores, per convencerse de que se deu à s'Art, que's ferro sia molt més blan qu'es cli y ses mòlles, quant *sa forma pròpia de s'assiento* es lo primé à n' à que atén es constructó. No'n conexem cap qu'haja comanat un exemplá des sillons de ferro premiats à s'Esposició de l'añy passat, y en sabem molts pòchs que n'hajin trèt plantilles des sillons de fusta gòtichs, que à Palma encara quedan.

Y tot son *bazars* y *tèndes* y botigues, ahont veureu cadires de mil castes; però, la veritat, jò pas de llis, y esposantme à que 'm digan *raro*, preferesch assèurem à una cadira de repòs quant tench ocasió; y en volerme ajèure me tir demunt un canapè d'aquells d'un sòl coxí à nivell, ample, un pòch pansit, amb un capsal redó; y dòrm la *siesta* molt més descansat que dins una *butaca* ò una *victoria* ò un buñol francés tot ple de boñs qu'enjegan à qui hey jau.

¿Quin dia será aquell qu'es nòltros menestrals tendrán cualquí que los ben aconsey, en sos patrons de fé aquests mòbles?

UN CADIRÉ.

XEREMIADES.

S'escena passa dins un carré molt llarch y molt estret de la ciutat de Palma.

(Entran dos carros, un per un estrem y s'altre, per s'altre; se topan just en mitx.)

CARRETÉ 1.—¿Perque has investit?

CARR. 2.—Jò he entrat primé y t'he fet seña.

CARR. 1.—Tú que vas de buyt te tòca reculá...

CARR. 2.—Recula tú! No haguessis investit...

CARR. 1.—¿De que? ¡Jò reculá! ¿Y à na quina hòra...? ¡Ja los sortirá verdet à ses pòtes des méu mul! Jò no fris gens.

CARR. 2.—Jò si que no fris! Jas, menja, mul. (Li posa es morrió.)

(Es veynats guaytan per balcons y finestres; sa gent qu'ha de passá s'unta de morques fregant per ses cubes; altres s'en van à revoltá, per fé dresséra. Surten dues piadoses dones à fé missió à n'es carretés que fuman, mentres es muls amòllan lo que los feya nòsa.)

DONA 1.—¡Vaja, reculau! ò un ò s'altre. Veèm si estaréu aquí tot lo sant dia!

DONA 2.—No reculeu, germans; si tenu feynes, vos ne podeu aná, dexau fé es carros y jò los tendré esment.

CARR. 1.—No siau cabòta, reculau! vos qu'anau buyt.

CARR. 2.—¿Me gòsas un real que no recul?

DONA 1.—¿Perque no reculau tots dos à la una?

(Vehinats y carretés y gent que passa comensan à resá una lletania de cent mil diables.)

Es dos carretés cada ú à nes séu mul.
—Enrera! arrissí,... rera Blau... ¡Mòro! rera dich...

(Tot s'axaubat des baxos des portals s'en dú fregades; y sa gent pren redòs dins ses botigues.)

EPILOGO.—En essè *còsa de Jostici*, manarém que p'es carrés estrets, tots es carros no pugan passá més qu'amb una direcció.

*
**

En aquest Teatro de Palma succeyexen còses rares. Vé una compañía bona de tot, amb En Cepillo y Na Llorente, que's fan aplaudí per llarch; s'Empresa pòsa uns preus que no poden essè més baratos; se fan funcions de lo milloret que's pòt desitjá; y amb tot y amb axò,... ¡es Teatro buyt!

Axò no més succeyex à Mallorca. Y de més à més, s'Empresa per contentá fins y tot ses exigències des més escabitosos, are fa vení un altre galan jove, En Galvan, qu'ha trabayat molt de temps amb en Cepillo, y que será aquí la setmana quí vé.

Però sa mateixa Empresa també s'ha dirigit à molta gent principal amb una atenta carta, y diu:—«Si vostés no me ajudan à portá la creu, no tendrán Teatro: ja poden veure lo que fan: que jò fris.»

Si li fan es sort, ets amants de s'art ja estarán ben posats; y còm succeyex moltes vegades, es justs pagarán p'es pecadós.

¡Vaja, seños! animarse, y à n'es Tea-

tro falta gent! Déu sab quant mos hi tornarém veure amb una Compañía com aquesta; y are que la tenim, no la aprofitam.

*
**

Per tots aquells qui s'en entenen des ram de Filoxera, se presenta ara una bona ocasió de fé un bé a la patria y de guañá una medalla d'or.

Sa Sociedad Económica d'Amichs del Pais ha oferida aquesta recompensa a s'autó d'es milló escrit sobre aquest assumto.

Veurem qui será que la se farà séua a sa medalla.

*
**

En vista de que 's Consums com més va manco réten, s'Ajuntament ha acordat empatxarse de veure la cosa com dona, y de mirá s'aygo per hont se pert.

Ben fet: ¡qu'hey intervenga! Però aquesta intervenció mos fá pensá amb aquell capellonet jove, coroneta, que prengueren a una casa de señó, per cuydarse des nins; y quant el presentaren a n'el señor avi y li digueren que havia d'acompañá es nins a passetjá y a escola, li preguntá:

—¿Y a vosté, qui l'acompañá?

Ara també a s'Ajuntament li podrian demaná:

—¿Y a vosté, qui l'intervé?

*
**

Un dia d'aquests, devés sa Calatrava per més señes, un pòbre carboné venia un viatge de carbó que pesava cent kilos. Sa dona que l'comprava li vá demaná que volian dí cent kilos, y ell li contestá:—Déu arròves netes.

L'hòmo s'havia errat; axò's veu a la llejo. Pues no hey va havé *spiritu tuo*; un des qui comandan s'en temé, y li decomisá es viatge, que va essé destinat a una casa de Beneficencia.

¡Mirau qu'es molt, per una errada, volá tot es viatge!

*
**

Tenim una carta rebuda aquests dies d'un suscriptó de Sineu, en que se quexa amargament de qu'hey haja per la vila fadrins esburbats qu'es dissaptes a vespre fassen bogiòt y escándol p'es carré, sense que ningú los captur: de qu'es dimecres y diumenges principalment, vaju alloure una partida de gats, caminant de cayres y fentne de ses séues; y quexantse també de no rebre d'hora L'IGNORANCIA, perque n'hi ha de curiosos que la volen llegí primé qu'ell.

Però nòltros mos guardarem molt bé de dí res de tot axò de Sineu; no fos cosa que diguent ses veritats, perdéssem ses amistats. Una y òli.

*
**

No vos colgheu anit, que no hajau feta una passada per devant s'edifici nou des Crèdit Balear. Passaune, vos dich; que no vos ne penedireu.

Reparau aquell fanal qu'hey han posat a sa fatxada, tan ben colcat, tan cèntrich, tan simètrich, que fá goig es mirarlo. ¿Perque no'n treuen fotografies?

Aquest fanal está clavat baix d'un balcó qu'en es llòch des bandolats hey té escrites dues paraules de pedra: *Crèdit Balear*. Y justament está devall sa segona, com si tengués pò y fugís de sa primera, que roman a les fosques.

¿Perque será que l'han posat d'un módo tan estrambòtich a n'aquest ditxós fanal?

¿Será perque L'IGNORANCIA tengués qualche cosa qu'havé de criticá?

¿O per doná a entendre qu'es *crèdit* dins Mallorca comensa a está boyrós y enfosquit?

Nòltros no 'u sabem. Qui 'u vol aclarí, qu'heu aclaresca.

*
**

S'empedregat des carré den Vilanova diu ja no puch més; es carruatjes no poden passarne ni de buyt, perque allò es pitjó que 's barranch de Sólle. Lo milló que poden fé es séus vesins, en vení es dia de eleccions per retgidós, es votá un qualsevòl que visca dins aquell carré, y tal vegada axí serán a temps a veurel empedregat de nou.

*
**

Es *Foment de sa Pintura* 'par que vaja de rota batuda; casi casi ja no més hey romanen es forats des claus a ses parets.

Si *aquest foment* arriba a morirse, a n'es bons pintós no 'ls ha de sebre greu, pues no perden gayre; s'Art propiament dit es segú qu'hey guañarà; y es pintorètxos tenen es recurs de, en llòch de emprá *una paleta*, manetjarne dues, com vá dí aquell.

No hey ha remey; axò es el mon; uns van y ets altres vénen; ses societats son com ets hòmos que naxen y se mòren; 'vuy per mí demá per tú; Déu sab lo que convenia; planetes qu'hem de corre; qualche dia heu dirán de nòltros. Paciència! Axí heu hem trobat y axí heu dexarém. Sa retxa estava feta, y fins aquí ha arribat. ¡Pòbre Foment!

ANUNCIOS.

OBRES MALLORQUINES

que's trobarán de venta a s'Administració de
L'IGNORANCIA,
(Carré des Call, número 10.)

FLORS DE MALLORCA, poesías d'autors vivents, premiades les mes en los Jochs Florals de Barcelona. Van traduhides en llengua castellana. Les venen a s'imprenta de P. J. Gelabert.

POESÍAS FANTÁSTICAS en mallorquí, per don Tomás Aguiló. Les venen a s'imprenta de Felip Guasp.

COMEDIES DE COSTUMS MALLORQUINES, compostes den Bartomeu Ferrá, titulades: *Es Calsons de Mestre Lluch*, *Contes veys barayes noves* y *Sa Plagueta des lloqués*. Les venen a totes ses llibrerías de Ciutat.

DEVERS DELS HOMOS, original de Silvio Pellico, traducció den M. Obrador Bennassar. Conté 32 articles d'instrucció moral y relligiosa qu'haurian de sebre de memòria tots es jovesans del dia. A totes ses llibrerías.

FÁBULAS en vers mallorquí, per D. T. A. C., autor de sa *Rundaya de Rundayes*.

RONDAYA DE RONDAYAS en mallorquí, per entretení un pòch la bòga y fer la prètxa a ses nits d'ivèrn sense embrutá sa pesquera, ni fer mal ters a ningú. Composta per T. A. y C.—Tercera impressió.

CUATRE PARAULES BEN DITES ò sien máximes, pensaments y acudits que haurá de tení present tot aquell que vulga seguí sa lley de Jesucrist y ser un bon cristiá, y hòmo de bé a carta cabal, posades en vers mallorquí, per M. B. y C.

PASTORELLS NOUS de Na Rebèca y Na Sussana, composts per representá per a Nadal. Los venen a ca'n Guasp.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS A LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*La mar com més té més brama*
SEMBLANSES.—1. *En que l'allargan.*—2. *En que es dicénres té pòca feyna.*—3. *En que buyda no serveix.*—4. *En que pòt fé un esclafit.*
ENDEVINAYA.—*Ses arengades.*

GEROGLIFICH.

(22 NOVEMBRE 1879) EN DISSAPTE

Qui No **T D I T**

ES ES

ROSTCHILD.

UN SALTIMBANQUIS.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla un rectó a un botigué acreditat?
2. ¿Y es mes de Maria a un esplet de figues fiós?
3. ¿Y una cuynera a un pebre de cirereta?
4. ¿Y un rellòtge sense busques a un lápís dolent?

ENDEVINAYA.

Me pesa perque no 'm pesa;
Si 'm pesás, no 'm pesaría,
Y ara, perque no 'm pesa,
Tench pesá de cada dia.

(Ses solucions, dissapte qui vé, si som vius.)

Un qui's firma *Perico* ha endevinat ses solucions de ses Semblances y de sa Endevinaya.

22 NOVEMBRE DE 1879.

Estampa den Pere J. Gelabert.